

Set2	[Time: 3 Hours]	[Marks: 100]
Please check whether you have got the right question paper.		
N.B:	1. All question are compulsory. 2. Figures to the right indicate full marks. 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.	

Q	1	Answer ANY TWO Questions.	20
	a)	Define psychology. explain the difference between psychology and educational psychology.	
	b)	Define educational psychology. Explain how the nature of Educational Psychology is scientific in nature.	
	c)	Explain the five major areas covered by Educational Psychology and Discuss its impact on the behaviour of an individual.	
Q	2	Answer ANY TWO Questions.	20
	a)	Discuss the merits and demerits of introspection method.	
	b)	Explain the types of observation. Discuss its merits and demerits.	
	c)	Distinguish between experimental method and observation method with examples.	
Q	3	Answer ANY TWO Questions.	20
	a)	‘Growth and Development occur simultaneously’. Elaborate.	
	b)	Explain with examples how ‘Human Development’ is a continuous and lifelong process. Discuss the factors affecting development.	
	c)	“Adolescence is the most crucial stage of development” Justify the statement.	
Q	4	Answer ANY TWO Questions.	20
	a)	Discuss with examples the causes of individual differences within and among the learner.	
	b)	Explain the relative Importance of Heredity and Environment and its relevance in Education	
	c)	Discuss the characteristics of maturation and state its relevance in education.	
Q	5	Answer ANY TWO Questions.	20
	a)	Implication of educational psychology in learning context	
	b)	Discuss various types of experimental design.	

c)	Role of Socio-Economic status in human development.	
d)	Factors that affect maturation.	
[वेळ: ३ तास]		[गुण: १००]
कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.		
सूचना:	१ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. २ उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात. ३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.	

प्र.	१	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	२०
	अ)	मानसशास्त्राची व्याख्या करा. मानसशास्त्र आणि शैक्षणिक मानसशास्त्र यातील फरक स्पष्ट करा.	
	ब)	शैक्षणिक मानसशास्त्राची व्याख्या करा. शैक्षणिक मानसशास्त्राचे स्वरूप कसे वैज्ञानिक आहे ते स्पष्ट करा.	
	क)	शैक्षणिक मानसशास्त्रामध्ये समाविष्ट असलेल्या पाच प्रमुख क्षेत्रांचे स्पष्टीकरण करा आणि त्याचा एखाद्या व्यक्तीच्या वर्तनावर होणारा परिणाम यावर चर्चा करा.	
प्र.	२	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	२०
	अ)	आत्मनिरीक्षण पद्धतीचे गुण आणि तोटे यांची चर्चा करा.	
	ब)	निरीक्षणाचे प्रकार स्पष्ट करा. त्याचे गुण आणि तोटे यांची चर्चा करा.	
	क)	उदाहरणासह प्रायोगिक पद्धत आणि निरीक्षण पद्धत यातील फरक ओळखा.	
प्र.	३	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	२०
	अ)	वाढ आणि विकास एकाच वेळी होतो. विस्तृत करा.	
	ब)	'मानवी विकास' ही निरंतर आणि आजीवन प्रक्रिया कशी आहे हे उदाहरणांसह स्पष्ट करा. विकासावर परिणाम करणाऱ्या घटकांची चर्चा करा.	
	क)	"पौगंडावस्था हा विकासाचा सर्वात महत्वाचा टप्पा आहे" विधानाचे समर्थन करा.	

प्र.	४	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	२०
	अ)	शिकणाऱ्यामधील आणि त्यांच्यामधील वैयक्तिक फरकांच्या कारणांची उदाहरणांसह चर्चा करा.	
	ब)	आनुवंशिकता आणि पर्यावरणाचे सापेक्ष महत्त्व आणि शिक्षणातील त्याची प्रासंगिकता स्पष्ट करा.	
	क)	परिपक्वतेच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा आणि त्याची शिक्षणातील प्रासंगिकता सांगा.	
प्र.	५	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	२०
	अ)	शिकण्याच्या संदर्भात शैक्षणिक मानसशास्त्राचा प्रभाव.	
	ब)	प्रायोगिक डिझाइनच्या विविध प्रकारांवर चर्चा करा.	
	क)	मानवी विकासामध्ये सामाजिक-आर्थिक स्थितीची भूमिका.	
	ड)	परिपक्वता प्रभावित करणारे घटक.	